

LIGA ROMÂNĂ

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

PENTRU

INTERESELE UNITĂȚII CULTURALE A TUTUROR ROMÂNILOR

APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ

Anul IV. — No. 24.

13 Iunie 1899.

DUPĂ CONGRES

Dacă ne-am lua după aparențe și am judeca situația Ligii după numărul restrîns de delegați de ai Secțiunilor, cari au asistat la Congresul acestui an, ar trebui să ne descurajăm. Dar nu. Au fost mai puțini delegați de față decît în alți ani. Așa e. Dar este o cauză, de care trebuie să ținem seamă. Deși era prima zi de Rusalii, mulți delegați, poate cei mai mulți, fiind profesori, au fost împedicați de ocupațiunile lor oficiale și anume de *examenenele anuale*, care s'au ținut și în această zi de serbătoare, la toate liceele publice și private din țară, de a se înfățișa la congres.

Pe de altă parte, constatăm cu mulțumire, că desbaterile congresului s'au petrecut în cea mai perfectă ordine. S'au evitat discuțiuni de prisos căci toți delegații au ținut să nu se pearza în fraze, ci să desbată calm și cu demnitate chestiunile dela ordinea zilei și propunerile ce s'au făcut.

În locul d. *Dr. C. Istrati*, ministrul de lucrări publice, congresul a ales prin aclamațiune pe d. *V. A. Ureche*, membru în comitet.

Această alegere va mulțumi de sigur pe toți adevărații Ligiști, care

cunosc activitatea d. *Ureche* în chestiunea națională.

Adînc cunoscător al istoriei românești, Român entuziast și mare maestru în organizațiune, d. *Ureche* este azi iarăși membru în comitetul, al cărui president fusese și sub a cărui conducere Liga Culturală, favorizată și de împrejurări prielnice scopului ei, putuse să se ridice la respectabile înălțimi.

Salutînd cu dragoste pe d. *Ureche* în sînul comitetului executiv, avem credința, că comitetul astfel întărit, va putea să-și îndeplinească cu deplin succes marea misiune ce o are.

Lăsăm acum să urmeze raportul detaliat al desbaterilor congresului :

CONGRESUL LIGII

Duminecă, 6 Iunie, 1899.

Faptul că cei mai mulți dintre delegați sunt profesori și erau astfel ocupați cu examene chiar și în ziua de Rusalii trebuie să explice absența multora dintre dînșii din congres.

La orele 9 1/2 a. m. în sala *Ateneului Român* se întrunește totuși un număr suficient, ca să se poată proceda la deschiderea congresului.

Se face mai întiu apelul nominal și apoi se constituie biroul în următorul mod : D-nii *St. Periețeanu-Buzău*, *St. Belloescu-Bacău*, *A. Chiriac-Galați* și *S. P. Igiroșanu-Predeal*.

D. M. Vlădescu, președintele Ligii, adresează congresului următorul discurs de deschidere :

D-lor Delegați și D-lor Membri,

Mulțumindu-vă în numele comitetului central pentru sprijinul hotărît pe care ați continuat a-l da Ligii, țin de a mea datorie, să relevez mai ales în d-v., care luați parte la acest congres, înțelegerea deplină nu numai a scopului ci mai ales a manifestărilor ei. Simț cu atît mai mult nevoia acestei îndatoriri, cu cît anul pe care îl încheiăm astăzi, a fost nu numai un an plin de dureroase lupte, dar a fost un an de grea încercare pentru Liga culturală.

Pe lângă dificultățile inerente chestiunii naționale, pe lângă durerea luptelor dintre frații noștri supuși Coroanei Habsburgice, Liga culturală a avut în cursul acestui an situațiunea grea, adeseori prea grea, uneori penibilă de a conserva neatinși de patima luptelor noastre politice acest altar al vieții noastre naționale.

Adînc convins că menirea Ligii culturale este înfrățirea și nu învrăjbirea, am reușit a face din ea locul comun de întîlnire al tuturor cîți simțindu-se români prin întreaga lor fire, sunt și pot fi români adevărați și prin acțiunea lor.

Deschiși și hotărîți în lupta pentru chestiunea națională, am socotit, și întreaga noastră acțiune a dovedit-o, că principala noastră datorie este de a ridica și întări elementul românesc.

Susținînd cu tărie drepturile imprescriptibile ale fraților noștri și biciuind, ori de cîte ori trebuința a cerut-o, pretențiunile absurde și ridicule precum și neomenoasele acțiuni ale asuprașilor lor, am evitat totuși înăsprirea și mai acută dintre asuprași și asuprașori.

Prin atitudinea noastră francă și leală, am dovedit pe de o parte chiar și celor mai crînceni adversari ai neamului nostru,

legitimitatea existenței Ligii culturale, iar pe de alta tuturor bunilor români necesitatea imperioasă a existenței și dezvoltării ei.

Focar luminos și limpede de patriotism, Liga culturală are nevoie de sprijinul hotărît al tuturor cîți doresc prin cuget și mai ales prin fapta lor înălțarea neamului românesc.

În convingerea, că fie-care dintre cîți suntem adunați aci : reprezentăm un soldat credincios în serviciul întăririi noastre etnice și închegării ființei noastre naționale, declar deschis congresul Ligii culturale.

Acest discurs fu viu aplaudat.

Urmează raportul comitetului, citit de d-nul A. D. Florescu, secretarul Ligii. Iată acest raport :

Domnilor Delegați,

Liga culturală a fost întemeiată într'un timp, cînd lupta națională a Românilor transcarpatini luase un puternic avînt; cînd hotărîrile și faptele lor cimentaseră o înălțătoare legătură de solidaritate între ei; într'un timp, cînd antica virtute romană începuse a se afirma din nou, cu cumpăt dar cu bărbăție și cu nobil entuziasm. Această atitudine eroică, pe care o manifestase frații noștri, în fața sistemului de opresiune și de nimicire națională, pe care-l imagină Maghiarii atunci cu o îndrăzneală criminală, trebuia să deștepte și în noi sentimentul cel mai adînc și cel mai intim al orcării popor conștient : sentimentul comunității și al solidarității cu frații împilați.

Toată lumea românească dela noi din țară, care pînă atunci părea că uitase de existența milioanele de Români, ce țin ocupate țări încîntătoare împrejurul regatului nostru, se deșteptă de odată, și într'o generoasă pornire, sări în ajutorul Românilor amenințați cu exterminarea națională.

În epoca acelei generoase porniri se înființă Liga culturală. Scopul ei a fost și este, a deveni una din cetățuele de apărare ale naționalității noastre. În focul însuflețirii generale, s'a făcut organizațiunea *Ligii* și în curînd această cea mai importantă societate patriotică românească și-a început activitatea sa rodnică și bine făcătoare.

Nu este încă timpul, a arăta cu date și acte, activitatea și rezultatele Ligi culturale. Spiritele ușoare care nu-și pot da seamă de dificultățile mari cu care a avut să lupte Liga, cred că activitatea ei s'ar fi mărginit a organiza cunoscutele meetinguri. Nu, D-lor delegați, meetingurile au fost, dacă e vorbă, o activitate secundară în comparațiune cu ceea ce Liga trebuia să facă și-a și făcut. Dar nici un Român cu bun simț nu va fi așteptînd ca Liga să caute a-și aduna membrii și glorie bătînd toba faptelor sale. Negreșit, Liga culturalei nu a fost și nu este o asociație secretă de conspiratori. Ea a stat, stă și va sta totdeauna pe tărîmul legalității. Dar dacă ea dă o mină de ajutor mișcării naționale celei mai legale d. ex., în Transilvania, să nu uităm un singur moment, că pe cît este de legală și de onestă lupta Românilor de acolo, pe atît este de ilegală și de cinică lupta asupritorilor lor. Din această relațiune de aspirațiuni, idei și forțe rezultă situațiunea delicată a *Ligei*, situațiune care a impus tuturor comitetelor ei o deosebită prudență și un tact particular în îndeplinirea misiunii lor, misiune grea și plină de responderi.

Veți înțelege dar, că unul din mijloacele cele mai puternice de prosperare ale unei asociațiuni: *arătarea faptelor și a succesorilor ei concrete*, a lipsit Ligei, trebuia să-i lipsească, dacă nu voia să compromită însăși cauza pentru a cărei înaintare ea a fost fondată.

Și cu toate acestea, cu tot desavantajul acesta simțitor, Liga a mers înainte.

Neapărat, în timpurile din urmă ea părea că sta pe loc. Dar, ce vreți, în atmosfera noastră politică internă, din cale afară înferbîntată, s'au descărcat adesea trăsnete și fulgere, furtuni sdruncinatoare. Cum era posibil ca numai Liga culturală să nu se resimță de asemenea nenorociri? S'a resimțit deci și ea. Mai ales că deosebitele furtuni de pe vremuri nu erau un produs al naturei oarbe, ci erau sbuciumări de neînfrîinate patimi omenesti, deci furtuni cu ochi și cu intenții, cum am zice.

Liga s'a resimțit, dar a rămas în picioare. Căci, deși numărul flotant al acelor membrii ai săi, cari prea sunt pasionați de rivalitățile politice noastre militante, au scăzut, membrii de baștină ai Ligii cari au dus-o dela întemeierea ei și pînă astăzi, au persistat neînfrînți la locul lor, și-au făcut și continuă a-și face datoria de *Români*, fără a arunca mereu asupra Ligii răspunderea întimplărilor din politica noastră militantă, adesea aprinsă dar lipsită de căldura sentimentelor adînci și sincere.

Dacă dar Liga culturală nu a putut relua încă avîntul măreț, pe care-l luase acum cîți-va ani, aceasta *nu poate și nu trebuie să ne descurajeze*.

Mișcarea națională de peste munți nu mai este azi atît de intensă și puternică cum era acum cîți-va ani. Așa este, și ar fi o naivitate și o greșală din partea noastră, dacă ne-am ascunde din fața adevărului. Dar dacă această mișcare nu este azi ceea ce a fost, de aci nu urmează, că ea nu se va porni iarăși și, poate, mult mai hotărîtă și cu mult mari șanse de izbîndă finală, decît de altă dată.

Dacă interesele permanente ale cauzei pentru care luptăm nu ne iartă nouă, adică Ligii, să ne lăudăm în vileag cu multe din faptele noastre concrete și, după intima noastră convingere, binecuvîntate și rodnice, va veni o vreme cînd toate aceste fapte se vor putea da publicității și sun-

tem siguri, că mulți, foarte mulți din cei ce cred azi că Liga culturală ar fi numai o societate de agitații de stradă, au să rămână uimiți de activitatea Ligii și au să simtă vermele remușcării scobindu-le conștiința, pentru că au îndrăznit să birfească această asociațiune, care va avea, cu siguranță, o pagină de recunoștință în istoria neamului nostru.

Politica militantă nu mai are azi nici o înrîurire asupra Ligei și nici un Român cinstit nu mai poate ridica în contra Ligii acuzațiunea, că ea ar fi cochetînd cu cutare sau cutare partid. Atitudinea Ligii în timpul din urmă a dovedit pe deplin aceasta a noastră aserțiune. În mijlocul criselor celor mai mari, prin care a trecut chestiunea națională, în domeniul politicii de partide, Liga a știut să păstreze o atitudine atît de *corectă*, încît toți oamenii de bine, din toate partidele au recunoscut-o. Da, negreșit, a trebuit să luptăm cu enorme greutăți, pentru că în vremuri atît de sbuciumate, puțină lume își da seama de adevărata misiune a Ligii de a nu face treburile unui partid în potrivea celui alt.

Dar cu chipul acesta, situațiunea Ligii culturale s'a limpezit și toți Românii care au în sufletul lor o scînteie sacră de patriotism, trebuie să fie azi convinși, că Liga constituie un tărîm de întîlnire absolut neutru pentru toți aceia care au o inimă simțitoare și o minte luminată pentru cauza de emancipare a Românilor ce zac încă în robie.

D-lor delegați!

Ați văzut cite-va din dificultățile, cu care a avut Liga să lupte.

Asemenea dificultăți nu ne-au descurajat în trecut, cînd erau mai numeroase; cu atît mai puțin ne vor putea ele opri de aci înainte de a pune toate puterile noastre spre ridicarea și întărirea Ligii.

E o chestie de sentiment, de datorie și de onoare pentru noi, cei ce avem feri-

cirea de a trăi într'o țară liberă, pentru noi cei ce avem posibilitatea de a ne croi înșine soarta, pentru noi, care putem să ne vedem în liniște de treburile noastre.

E o chestie de sentiment, pentru că partea adevărat omenească și nobilă a unui popor este cea sufletească, iar în sufletul unui popor de cultură nu poate fi și nici nu trebuie să fie covirșitor, decît un singur sentiment: *acela al iubirii de neam*. El este un acord ce resună din adîncimile sufletului și n'are nevoie de explicații.

E o chestie de datorie, pentru că oricine vrea să fie socotit vrednic de a face parte din neamul românesc, oricine se bucură cu noi și plînge cu noi, trebuie să țină cu tărie la disciplina morală, care alcătuește sinteza sentimentelor noastre și dă vigoare caracterului nostru național, ne impune datoria supremă de a munci și de a aduce jertfe chiar pentru cauzele mari ale neamului nostru. Între aceste cauze, cea națională ocupă primul plan, căci în ea este cuprinsă rădăcina adîncă a existenței noastre în lume.

E o chestie de onoare. Numai poporațiunii decadente, pierdute în mocirla unei vieții materialiste, lipsite de orice idealitate și de orice vigoare bărbătească pot răbda, fără a roși, ingenucheierea lor, strivirea lor sub călcîiul unui alt popor pe cît de îngîmțat pe atît de slab. Lupta conștientă a unui popor cult se reduce totdeauna la chestia, dacă în sînul său se găsește ori nu un număr potrivit de bărbați pătrunși de mîndrie națională și mișcați de sentimente nobile de rassă și de datorie. Aceștia sunt pionerii luptelor naționale hotărîtoare; aceștia pregătesc încet dar sigur terenul de luptă; aceștia trebuie să îndeplinească opera pe care bărbații de stat cu răspundere imediată nu o pot săvirși; aceștia sunt în România *Ligiștii*, aceștia suntem noi.

Mulți dintre aceia cari nu înțeleg «ce face Liga», căci, după a lor părere ea nu s'ar fi mișcând, ar face bine să urmărească presa străină și în deosebi cea ungurească. Mai ales în această din urmă, nu trece zi, fără a se pomeni de Liga, firește cu rost și fără de rost. Ce fericire ar fi, dacă Românii ar da atîta atențiune Ligii culturale, cîtă îi dau dușmanii noștri, Maghiarii. Această interesare și această spaimă ungurească este cea mai eloquentă probă, că Liga există și-și merge drumul ei —

Credem inutil a vă înșira aici toate fărâdelegile, violențele și nesfirșitele prigoniri la care sunt expuși Românii din afară de hotarele țării noastre, mai ales cei din Transilvania și Bucovina. Le cunoașteți cu toții, căci desigur le-ați aflat la timp.

Politica maghiară de stat continuă înainte, a-și realiza țelurile sale utopice și imorale. Ea se slujește de toate mijloacele spre a frînge rezistența Românilor, ca să-i poată ast-fel maghiariza. Cu toate acestea, rezultatele ei sunt absolut nule și nule au să rămînă; un lucru pe care de altcum încep să-l întrevadă chiar și unii dintre Ungurii mai luminați și mai puțin orbiți de oarbe patimi.

Dar una este rezistența Românilor în fața atacurilor maghiare și alta este lupta pentru dobîndirea drepturilor lor, la viața politică națională.

Românii au luptat peste munți și în acest an, pe cît i-au iertat puterile lor, slăbite de regretabilele discordii din sinul lor.

Cu o deosebită satisfacțiune trebuie să amintim aici lupta viguroasă, pe care au dus-o Românii din Bucovina în acest an. Deși puțini la număr, ei au izbutit să prefacă jumătate din țărișoara lor într'un mare lagăr românesc, din care ei adesea au intrat cu hotărîre în luptă cu adversarii lor și au repurtat adesea succese în Dieta Bucovinei.

Presa străină urmează a se ocupa cu

chestiunea românească, și am putea zice, că deși ziarele nu scriu azi așa des asupra acestei chestiuni, cum scriau pe vremea proceselor celor mari din Transilvania, ele au adesea articole cu mult mai substanțiale discutînd adesea situația Românilor în raport cu eventuala schimbare a constituțiunii din Austro-Ungaria

«Liga Română», revista noastră, a servit foarte des ziarelor germane ca un izvor de informare, așa că multe ziare au reprodus articole întregi, din cele germane, publicate de revista noastră. Avem o colecțiune întregă de asemenea gazete germane, în care au străbătut cu chipul acesta de nenumărate ori vederi, aprecieri și pledoarii pornite din punct de vedere românesc.

În afară de ziarele *Deutsche Zeitung*, *Deutsches Volksblatt*, *Reichswehr*, s'au mai publicat articole favorabile Românilor în *L'Indépendance Belge*, în *Buletin de l'association Lovrainé*, în *Revue de Paris*, celebrul studiu al d-lui *Cramaussel* asupra Transilvaniei, etc.

Comitetul central, condus de rîvna de a spori fondul Ligii spre a face față activității sale, a organizat la 6 și 7 Iunie 1898 o mare serbare populară în grădina Cișmigiu, care a întrunit un public foarte numeros și din care a rezultat un îmbucurător beneficiu finanțiar.

O altă serbare tot în scopul adunării de fonduri am aranjat la 16 Martie a. c. la Ateneu și rețeta încasată cu această ocaziune a fost destul de mulțumitoare.

La congresul internațional dela Turin, Liga a intervenit ca Românii să poată fi reprezentați. Grație prezenței Romanilor în acel congres, el a votat una dintre cele mai simpatice moțiuni cauzei românești.

Stăruind a ne conforma statutelor, am serbat ziua de 24 Ianuarie printr'o frumoasă conferință rostită de d-nul profesor universitar *Gr. Tocilescu* în Ateneul Român.

Un fapt de netăgăduită importanță pentru cauză este fără îndoială *constituirea unui comitet de doamne*, cu menirea de a veni în ajutorul Ligii cu ocazia serbărei, pe care ea le organizează.

Acest comitet s'a alcătuit la inițiativa venerabilului nostru președinte de onoare, d-nul *V. A. Ureche*, care nu întrelasă nici un prilej de a fi folositor Ligii Culturale. Comitetul de doamne ne-a dat deja prețiosul său concurs cu ocazia serbării din Martie, la Ateneu.

Una din propunerile cele mai importante făcute și primite în congresul trecut, este entuziasta propunere a domnului *J. Oroveanu*, în sensul, ca Liga să deschiză o subscripțiune specială, în vederea adunării unui fond inalienabil de *un milion* de lei.

Comitetul s'a ocupat temeinic cu punerea în pactică a acestei generoase idei. El a compus listele de subscripțiune și s'a adresat cu ele la persoane dispuse de a face ca ele să fie acoperite cu iscălituri. Natural, că o asemenea înghebare a unui atât de considerabil fond nu se face repede și fără mari greutateți.

Subscripțiunile sunt lansate, altele vor urma și să sperăm că prin propaganda vie a d-voastră și a tuturor Ligiștilor, ideia se va întrupa.

Dintre secțiunile noastre, cele dela București, Brăila, Craiova, Bacău și Predeal s'au distins și anul acesta prin rivna lor de a înainta cauza Ligii.

Și anul acesta am avut mulțumirea de a putea înregistra donațiuni particulare făcute pe seama Ligii. Acești donatori sunt Principele Bibescu cu suma de 200 lei, Banca Poporului cu suma de 1.500 lei; și d-nu C. Tălășescu cu suma de 200 lei, cărora le exprimăm, ca și tuturor persoanelor care au dat concursul lor instituțiunii noastre, și pe această cale gratitudinea Ligii.

Ar fi lungă lista măsurilor luate și a

deosebitelor intervențiuni ale Ligii în chestia națională, dacă am putea să le înșirăm. Statutele noastre oprind o asemenea dare de seamă, trebuie să ne mărginim și noi.

Cu regret suntem nevoiți, domnilor Delegați, a vă prezenta demisionarea d-lui *dr. C. Istrati*, din Comitetul Central al Ligii, și vă rugăm să vă pronunțați asupra ei.

D-lor Delegați, fiți convinși că spiritul Ligii Culturale trăește și rodește; el se strecoară prin crăpăturile Carpaților și ale Balcanilor, trece peste riuri istorice, șterge lacrimi de durere din ochii celor chinuiți, duce o blîndă mîngiere la vetrele celor desnădăjduiți, inviorează pe cei oboșiți în lupte și susține astfel în mod considerabil moralul unui popor ce luptă și nădăjduiește.

Liga a respins totdeauna acușațiunea ce i-o făceau Maghiarii, cari susțineau, că ea ar fi creat mișcarea națională de peste Carpați, că ea ar fi ațîțind pe Români în contra asupritorilor lor. Nu aceasta a fost, și nu aceasta este rolul ei. Liga nu s'ar fi înființat, dacă ciocnirile naționale de peste Carpați nu ar fi răsunit pînă la noi, dacă gemetele unui popor frate, ce se sbuciumă într'o luptă neegală, nu ar fi făcut să se cutremure toată ființa noastră și să se revolte conștiința noastră de Români. Atunci am început a exista ca Ligă și ne simțim mîndrii că am putut, cu puținele mijloace de care dispuneam, să facem ce am făcut. Am dat alarma în lume și azi vedem că aceasta a noastră intervențiune a avut efecte. Căci, deși prigonirile de peste Carpați continuă, ele au încetat de a fi atât de dese și atât de brutale cum erau mai înainte. Acesta, orce s'ar zice, este unul din succesele Ligii, căci Ungurii și-au luat seama, că toate infamiile lor nu mai rămîn acoperite de vâlul des al întunericului, pe care îl răspîndea sistemul presei maghiare. Ei s'au convins că «*Liga valahă*», cum ne zic ei, este ferm hotărîtă a demasca în

fața lunei culte toate fără de legile lor, toate brutalitățile lor. Atunci, văzind că, cu toate fondurile lor de dispoziție, de milioane, ei nu pot ținea pept cu acțiunea noastră, au fost nevoiți să mai înceteze cu brutalele lor întemnițări.

Acest început de batere în retragere a Maghiarilor ne arată, că *cu atât mai virtuos Liga trebuie să meargă înainte pe calea pe care s'a îndrumat dintru început*. Cu cât numărul membrilor ei va crește, cu cât secțiunile își vor face mai deplină datoria lor, cu cât fondul Ligii va crește, cu atât mai mult va avea ea putința de a face să străbată în Europa cultă adevărul asupra stărilor asiatice din Ungaria; cu atât mai mult și mai repede se va mări și întări curentul de opinie, ce s'a format deja în potriua Maghiarilor, și fiți siguri că un asemenea formidabil curent va pune capăt volnicilor ungurești. Da, pentru că este un puternic interes general în anumite puncte ale Europei centrale, ca Vulcanul de patimi naționale, ce se numește «statul maghiar», să nu primejduiască interese neasemănat mai mari și mai importante, decum este străduința incendiară a acelora care vor să desființeze pe poporul românesc și cu el mulțime de alte popoare pacinice, dar neînfrinte în apărarea existenței lor.

Numai și numai această considerațiune, întemeiată pe fapte positive, iar nu pe combinațiuni fantastice, este suficientă, ca să ne convingă, că azi mai mult ca or și cînd trebuie să punem, cu toții umărul, ca să întărim Liga și astfel să-i înlesnim bine-făcătoarea ei acțiune.

Să stăruim deci, ca tot ce este suflet românesc, tot ce este caracter de bărbăție, tot ce este o conștiință onestă în această țară să se înregimenteze sub drapelul Ligii Culturale și atunci putem fi siguri de biruința cauzei naționale.

D-l *Daniel Klein*, din Bacău, observă că Raportul nu e complet, prin faptul, că în el nu se spune nimic despre activitatea secțiunilor din provincie, și pentru că trece cu vederea peste unele propuneri ce s'a făcut Comitetului Central de către d-sa, în numele Secțiunii din Bacău în congresul din anul trecut spre studiere și rezolvare. Cetește din revista *Ligei Române* propunerea sa, și roagă pe d-l Președinte al Comitetului ca explicîndu-i rezolvarea aceleia, pe viitor în Raportul general să nu se mai strecoare lipse de acestea.

D-l *Vlădescu*, declară în numele Comitetului Central, că nu s'a putut ocupa mai de aproape de chestiunea asta, fiind altele de mai mare importanță ca «Milionul Ligii», cari au atras activitatea comitetului, dar că o supune congresului spre rezolvire.

D-l *Talășescu* întreabă pe d-l Klein, cum înțelege d-sa rostul unei alte instituțiuni culturale în sinul Ligei, care urmărește tocmai aceleași scopuri ca și instituțiunea pe care o propune din nou.

D-l *Brînzeu*, profesor dela Pitești cere Comitetului central, ca să afle mijloacele potrivite, pentru a putea pune Liga, pe baze mai solide — stăruind pe lingă Guvern, pentru a o recunoaște ca *persoană morală*, susținînd în același timp și propunerea d-lui *Klein*, ca una care mai ușor putea cîștiga dela Corpurile legiuitoare *sancțiunea aceasta*.

D-l *Polierat dela Craiova*, zice că Liga trebuie să trăească nu în forme de legi ci în sentimentele, în inima a tot ce este românesc. Legea nu o încape, ci o va încăpea viitorul neamului nostru. Trebuie să ne îndestulăm, deocamdată cu organizația actuală a Ligii, pînă la timpuri mai bune. Acelaș lucru îl zice și despre propunerea d-lui Klein.

Cerînd mai mulți cuvîntul asupra propunerii d-lui *Klein*, propunerea se trece la *Propunerile eventuale*.

D-l *C. Rdăulescu Motru*, dă cetirea raportului Censorilor despre starea financiară a Casei centrale.

În locul d-lui dr. C. Istrate, demisionat din Comitetul Central, — Congresul aclamă pe valorosul și distinsul naționalist d-nul profesor Universitar *V. A. Ureche*, căruia

i se și trimite o telegramă la Sinaia spre încunoștințare.

D-l *Policrat* observă că în Raportul General al Ligii, nu s'a tratat nimic nici despre propunerea sa din Congresul trecut, asupra sărbătoririi de 300 ani a morții lui Mihai Viteazul la Turda.

D-l *Vlădescu*, îi răspunde că Comitetul Central ocupându-se serios cu propunerea această, nu poate să-i dea încă rezultatul, pînă la Congresul viitor.

D-l *Policrat* se declară mulțumit.

D-l *Klein*, își dezvoltă propunerea, despre înființarea unei instituțiuni care necunoscînd hotare, să privească unitatea culturală a tuturor Românilor, nu numai din Transilvania, îmbrățișând astfel interesele tuturor.

D-l *Aurel Iliescu*, din Craiova, zice că chestiunea asta trebuie să ne intereseze, dar că nu înțelege de ce s'ar simți necesitatea înființării altei instituțiuni, și nu ar face acest lucru însăși Liga, care are aceleași scopuri, și pentru care ar trebui cu stăruință să se lucreze pentru a i se da dreptul de persoană juridică; drept care ar fi o garanție pentru buna administrație a fondurilor Ligii, și pentru înflorirea ei. Pentru părerea aceasta se declară și d. *Alexandru Miculescu*.

D-l *Policrat*, face apel pentru aceasta, la devotamentul ce au pentru Liga D-nii *Vlădescu* și *Iliescu*, membrii ai Camerei Române, ca să nu scape din vedere dorința Congresului, de a cerca să cîștige dela Parlamentul țării, — dreptul de persoană morală a Ligii, — pentru că numai astfel am putea traduce în practică o parte din aspirațiunile noastre.

Atît d-l *Vlădescu* cît și d-l *Iliescu*, declară între aplausele celor prezenți, că nu pot promite nimic, dar se va studia chestiunea.

D-l *Brînzeu*, e de părere ca să nu se pripescă cu propunerea aceasta la Cameră, înainte de ce Comitetul Central nu va fi convins despre succesul dorit — de majoritatea deputaților.

D-l *T. Cheșianu*, Noi nu știm nici gîndurile parlamentului, nici stăruința ce o va pune Comitetul Central, pentru a cîștiga Ligii o *ființă legală* dar lucrul acesta trebuie să se facă neapărat pentru instituțiu-

nea noastră, — dacă voim ca ea să aibă în vedere înaintarea tuturor, și să putem strînge fondurile necesare. Căci la din contră ea e supusă caprițiilor tuturor guvernelor și oamenilor, nebinevoitori ei.

Referitor la propunerea d-lui *Klein*, zice că o vede absolut neoportună, căci dacă noi nu suntem în stare ca să întărim o singură instituție: Liga, care abia trăește de azi pe mîne, cum vom putea să ne îngrijim de două, — cu aceleași scopuri urmărite.

Întărind Liga, vom realiza ceea ce dorește secțiunea din Bacău cu propunerea ei; pentru interesele culturale ale poporului de aici, avem guvern.

O altă instituțiune în sensul d-lui *Klein* ar încătușa însăși Liga care e chemată în primul rînd a se ocupa de interesele românești afară de țara noastră...

D-l *Brînzeu*, face următoarele propuneri: (alăturate și publicate în altă parte a acestui număr).

Propunerile se aprobă, — afară de propunerea formării unei Loterii, pentru *milionul Ligii*, pentru care s'ar cere autorizarea guvernului, — și care nu ne-ar da-o nefiind recunoscută ca *persoană morală*.

D-l *Klein*, întrebă pe comitetul central, pentru ce nu a îndeplinit hotărîrea Congresului din anul trecut, — la propunerea d-sale, — de a redacta adică o broșură în care să se expună chestiunea națională înțeleasă și de poporul de jos! — și-l roagă ca în anul acesta să o facă de sigur, căci aceasta e în interesul cauzei noastre.

D-l *Vlădescu*, îi răspunde că Comitetul a luat inițiativa pentru acest lucru, și speră că se va face anul acesta, sau prin d-l *Delavrancea*, sau prin d-l *Coșbuc*, care s'a arătat foarte capabil pentru scrieri de soiul acesta.

D-l *Klein*, e de părere ca să nu se serbătorească aniversarea de 300 ani a morții lui Mihai Viteazul, după cum a propus d-l *Policrat*, ci întreita încoronare a lui, ca domn al Munteniei, Moldaviei și Transilvaniei în 21 Maiu, anul viitor.

D-l *Policrat* renunțînd la propunerea d-sale, Congresul primește propunerea d-lui *Klein* pentru care se declară și Comitetul Central, gata a lucra pentru reușita bună a acestei serbări.

Nefind alte propuneri la ordinea zilei:
d-î Președinte al Comitetului Central, mul-
țumește delegaților pentru sprijinul dat;
închide congresul la orele 12 a. m.

**Delegații Secțiunilor Ligii la Congresul
din 6 Junie 1899.**

BACĂU

G. Beloianu, present
Radu Porumbaru
Daniel Klein, present

BRĂILA

C. Gabrielescu
I. G. Sassu, present
Radu R. Pîrvescu
G. Nistor, present
G. Perlea, present
N. Badenschi
G. Găitan
C. Sassu, present
Preotul P. Ciocirlan, present

BUGUREȘTI

George Adamescu
Colonel D. Angelescu, present
Vasile Alevra, present
G. I. Boambă, present
C. St. Bolintineanu
G. G. Bursan, present.
Gr. N. Balota, present
Anton Bacalbașa
I. N. Baboeanu-Droe
N. Cosăcescu
B. St. Delavrancea
M. Z. Demetrescu
A. D. Florescu, present
Emil Frunzescu
C. N. Furca
D. Z. Furnică, present
I. C. Grădișteanu
Eft. T. Ionescu, present
Ștefan Lambru
Al. Lupașcu
Al. Miclescu, present
Pandele Micu

Irimia Morandini, present
Ioan I. Negoescu, present
Barbu Păltineanu
Ștefan Perietzeanu-Buzău, present
G. Popa
Dr. Max. Popovici, present
Virgil Popescu
N. Quintescu, present
C. Rădulescu-Motru, present
P. Simionescu
Matei Smideanu
Septimiu Sever Secula, present
Gr. G. Stavăr
Vasile Ștefănuț, present
C. Tălășescu, present
Pantele Țarușeanu
Locot-Colonel Tudoriu
V. A. Ureche
M. Vlădescu, present
Radu R. Vardala

BUZĂU

Alexandru Georgescu
P. Gheorghiu
Emil Teodoru

CRĂIOVA

M. Seulescu
Dr. Ioan Atanasescu
Aurel M. Eliescu, present
Tache Policrat, present
I. T. Chețianu, present

FOCȘANI

N. Săveanu
Dr. Alex. Lungu
N. N. Săveanu

GALAȚI

Dr. S. Georgescu
Arghir Chiriac, present.
I. Voinescu
S. Haliță
I. Coltofeanu

IAȘI

Petre Negulescu
A. C. Cuza
D-șoara M. Cocea
A. Poni

V. Braescu, present
O. R. Velciu, present

LETEA

Ștefan Dobrescu, present

PLOEȘTI

Bucur Spirescu
T. Raica
N. I. Nedelcovici, present
I. T. Cruțescu
N. Munteanu, present

PREDEAL

Saletas I. Igiroșanu, present
Ioan G. Babeș
Alex. M. Mihăilescu

PITEȘTI

Nicolae Brînzeu, present
N. I. Apostolescu
Ilie Iliescu
M. S. Andreianu

RIMNICU-SĂRAT

Iosif T. Oroveanu

TUTOVA

Stroe Belloescu

TURNU-SEVERIN

Constantin Tanoviceanu, present

Propunerile Ligii, Secția Argeș făcute la Congres.

Dăm aici textul propunerilor d. Brînzeu, despre care se vorbește în darea de seamă dela Congres.

I. Pentru *redeșteptarea entuziasmului* din trecut, propunem :

1) Congresul Ligii să enunțe dorința de a vedea *uniți* în lupta pentru apărarea bisericii și culturai naționale pe toți Românii de peste hotare. Acest *apel-rugare*

al Congresului să fie publicat în toate jurnalele române și adus la cunoștința personală a fruntașilor mișcării naționale de peste munți.

2) Să se proclame un număr de profesori ai universităților din București și Iași, precum și alți membrii ai Ateneului sau ai Academiei, de *Conferențieri ai Ligii Culturale*, cari vor avea să țină în 2—3 ore pe fie care an, câte o conferență pentru ridicarea Ligii.

3) Să se adreseze o rugare tuturor membrilor corpului didactic din țară, ca să se facă membrii la Liga și dacă e posibil să ea în a lor mină conducerea Secțiilor Ligii.

4) Să se fondeze o revistă bimensuală a Ligei, care redactată în București, să se împartă gratuit fie-cărui membru, care a plătit ca cotisație la Ligă, cel puțin 10 lei pe an. Această revistă va conține dări de seamă despre situația culturală a tuturor Românilor și va publica discursurile conferențiarilor Ligii.

5) Să se reînceapă în presa străină o campanie energetică contra prigonitorilor culturai române și să se combată calomniile adversarilor.

II. Pentru «Milionul Ligii».

1) Să se organizeze o loterie numită «*Milionul Ligii*», emițindu-se pe fie-care an câte 100.00 de bilete a 1 leu, din care sumă să se împartă ca câștiguri 25.000. Tragerea să se facă odată cu ținerea Congresului Ligii.

Să se înființeze la inițiativa comitetului central în fie-care oraș, un comitet de dame alături de cel a secțiunilor, care să aranjeze concerte, baluri, petreceri în folosul Ligii.

3) Să se facă o intervenție personală din partea comitetului central, pe lângă toți bogătașii patrioți din Țară, ca să dăruiască ceva pentru Ligă.

4) Presa română din regat să fie rugată a face o întinsă și necurmată propagandă pentru strângerea Milionului Ligii, publicând în jurnal numele tuturor donatorilor Ligii.

Brînzeu.

O SECȚIE A LIGII

IN

AFARĂ DE LIGĂ

Cind s'a înființat Liga, s'au făcut, s'au discutat și hotărît *Statute*, obligatoare pentru toți aceia care vor să facă parte din Ligă, prin urmare pentru Secțiuni și pentru membrii.

Toate secțiunile ce s'au înființat, s'au conformat dispozițiilor din statute. Era însă o secțiune, *una singură*, în toată țara, care a crezut de cuviință să se ridice de asupra Statutelor, respectîndule, cînd acestea îi venea la socoteală, și călcîndu-le în picioare ori de cîteori aceste dispozițiuni nu erau pe placul citorva membri conducători ai acestei Secțiuni. *Secțiunea aceasta este cca dela Iași*. Ea avea obiceiul de a participa la congresele Ligii Culturale deavalma cu celelalte Secțiuni; ea influența prin urmare hotărîrile congresului prin delegații sai, dar nu recunoștea organizațiunea Ligii, cînd era vorba a face Comitetului central comunicările prevăzute în Statute și cînd era vorba a vărsa la casieria centrală a Ligii cele două treimi din veniturile încasate. Art. 59, 61, 62 din Statute, care sunt categorice în această privință, nu existau și nu există pentru cîteva domni din comitetul Secțiunii dela Iași. Cu alte cuvinte, această Secție ține să fie socotită ca făcînd parte din Liga Culturală, ține să ia parte la congres, și astfel la hotărîri, valabile pentru toate Secțiunile, dar ea însăș disconsideră cu desăvîrșire o esențială parte din Statute. Ea reclamă pentru sine numai drepturi, și nu vrea să știe de nici o îndatorire față cu Liga din care pretinde a face parte.

Acum, cu ocazia ultimului congres, această Secțiune a procedat iarăș într'un chip ilegal. Și iată cum.

Prin adresa sa No. 21, delă 1 Iunie a. c.

Secțiunea dela Iași înștiințează pe d-l președinte al comitetului executiv din București, că adunarea Secțiunii de Iași a ales delegați pentru congres pe d-nii *Petre Negulescu, A. C. Cuza, d-șoara M. Corcea D. A. Poni, V. Brăescu și Velciu*.

Această adresă este iscălită de d-l **N. Culianu**, Președintele, și d-l *V. Brăescu* secretarul Secțiunii.

Dar pentru că cîteva domni din comitetul Secțiunii de Iași și-au adus mai tîrziu aminte, că unii din delegații aleși ar fi bănuți de instigații în ultimele manifestații antisemite, — au revenit, așa, cu dela sine putere, asupra *alegerii* adunării generale și Președintele Ligii Culturale, d-l *M. Vlădescu*, se pomenește în ultimul moment cu următoarea depeșă:

«Delegația aleasă neputînd veni, Secțiunea Iași va fi reprezentată de președintele nostru Culianu. — Casier Antonescu.

Cu alte cuvinte, d. casier «delegă» pe d. președinte în locul delegaților aleși de către adunare!

«Delegația aleasă neputînd veni» — este un eufemism, pentru că, deși cîteva domni din comitetul dela Iași căutară în cele din urmă să *impedice* pe delegați de a veni, doi dintre aceștia totuș veniră la București.

Această procedare anormală arată puțină serioșitate din partea acelor care pînă și în Liga Culturală *pentru unitate* caută să formeze spiritul de separatism provincial și de regretabilă nesocotire a Statutelor.

Credem că este timpul suprem, ca acestei stări echivoce și dăunătoare intereselor Ligii să i se pună capăt și anume cît de curînd. Membrii secțiunii de Iași vor fi de sigur cei dințiiu care vor căuta ca situația imposibilă a Secțiunii lor să fie odată lămurită.

Secțiunea de Iași nu poate constitui o excepție în organizațiunea Ligii, precum nici cea de București nu rivnește să i se creeze o pozițiune excepțională.

Statutele Ligii Culturale hotăresc clar :

Art. 54. *Toate secțiunile împreună formează un singur corp, neavînd nici una alte drepturi și alte datorii decît cele prevăzute prin Statutele de față.*

Art. 55. *Solidaritatea dintre ele este reprezentată prin congres și prin comitetul central executiv.*

Art. 59. *Comitetele secțiunilor sunt datoare să comunice comitetului central executiv numele membrilor din care se compun, precum și numărul membrilor secțiunii.*

Ele sunt datoare să trimită președintelui central executiv, la fie-care trimestru, o dare de seamă despre mersul secțiunii.

Art. 61. *Veniturile Secțiunilor aparțin Ligii, iar nu secțiunilor.*

Art. 62. *Casierii secțiunilor sunt datorii a trimite la fie-care trei luni casieriei centrale pe lîngă un raport de operațiunile ce au făcut, cele două treimi din totalul încasărilor ; iar la finele fie-cărui an se vor trimite orce sume se vor găsi în casă.*

Dacă cițiva membri din comitetul Secțiunii de Iași țin morțiș să nesocotească și de aci încolo aceste lămurite dispozițiuni și continuă spiritul de anarhie, atunci să nu uite următoarea hotărîre a Statutelor :

Art. 64. *Secțiunile cari nu vor admite trebuința de solidaritate și unitate în organizațiunea Ligii, astfel precum se prevede în Statutele de față, nu pot să facă parte din Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, nici să poarte numele de secțiune a acestei Ligi. Hotărîrea în această privință e de competența comitetului central executiv.*

Comitetul central voește din tot sufletul ca în Ligă să domnească bună înțelegere și armonie frățească, dar tocmai pentru că se inspiră de asemenea sentimente, el s'ar face vinovat de neglijență în conducerea Ligii, dacă ar sta impasibil în față

atitudinei anormale ce s'a imprimat Secțiunii de Iași.

Sperăm, că atit comitetul cît și membri care alcătuesc acea Secțiune vor recunoaște că comitetul central nu le cere decît recunoașterea loială, teoretică și practică a organizațiunii Ligei, așa cum ea este precizată în Statute.

Ligist.

MIȘCAREA SECȚIUNILOR LIGEI

Comitetul Central executiv al Ligii ne trimite următoarele comunicări :

Secția Vaslui a Ligii Culturale, ce de mai mult timp era condusă de d. A. C. Mavrocodato cu atita bărbăție, aflăm că s'a desființat în urma demisiunii d-lui N. Lupașcu și A. G. Mavrocordato. Din demisiunile ce s'au trimis în original la Comitetul Central nu se văd motivele retragerii acestor domni din Liga. Or-care ar fi acele motive ele nu pot să fie atit de puternice ca Liga să fie abandonată de acești doi bărbați ale căror sentimente patriotice sunt bine cunoscute de toți. Facem dar un apel călduros la d-nii Mavrocordato, Lupașcu, Irimiade, Olariu și cei alți bravi români ca să se grupeze din nou împrejurul stindardului Ligii, uitînd orice neînțelegeri dintre dinșii în interesul cauzei.

* * *

Mai acum cîteva luni cu ocazia unui meeting studentesc la Dorohoiu s'a înființat o secție a Ligii alegîndu-se ca președinte d-nu D. Moruzi. De atunci însă nici un semn de viață nu a mai dat comitetul ales. Așteptăm răspuns din partea Comitetului.

* * *

Rugăm Secția Paris a ne comunica dacă mai există, căci dela un timp, nimeni nu ne mai comunică nimic, ba ceea ce este

mai regretabil, Comitetul nu a găsit de cuviința să ne facă cunoscut unde și la cine trebuie să ne adresăm cu comunicările Ligei.

* * *

La Congresul Ligei dela 6 Iunie, s'a remarcat foarte mult absența delegaților Secțiunilor Ploești, Buzău, R.-Sărat și Cimpulung, cari secțiuni sunt cele mai harnice susținătoare ale cauzei Ligii, Care să fie cauza acestei absențe din partea membrilor acelor Secțiuni?

METROPOLITUL MEȚIAN

LA

BRAȘOV

I. P. S. S. noul Metropolit al Românilor ortodoxi de peste munți a vizitat deunăzi orașul Brașov și cu această ocazie a sfințit noua catedrală românească din Brașov, înălțată întru mărirea Celui de Sus, din contribuțiunile particulare ale Românilor.

Dăm aici un mic resumat din dările de seamă ale *Tribunei* despre strălucita recepțiune pe care Brașovenii au făcut-o înaltului lor oaspe. Metropolitul a sosit Simbătă $\frac{5}{17}$ Iunie la Brașov.

La 2 ore și 9 m. sosi trenul de către Sibiu și când Metropolitul puse piciorul pe pământul brașovean, peronul întreg care era îndesat de lume isbucni în lungi și furtunoase urări de «*Să trăiască*». Pe peron fu întâmpinat de prea on. domn protopop *Ioan Petric*, care îi ură un bun «*bine ai venit*». Metropolitul răspunse în cuvinte călduroase spunînd, că simte o bucurie deosebit de mare, că mai poate vedea orașul și locul unde multă vreme a stat, unde multe greutăți a învins și de care frumoase amintiri îl leagă.

A vorbit apoi în numele comitetului

d-nul vicecomit dr. *F. Jehel*, și d-nul *Fr. Hiemesch*, primarul orașului l-a întâmpinat cu o vorbire germană, răspunzîndu-i Metropolitul tot în limba germană.

După aceasta, Metropolitul a fost condus la trăsura, ce era frumos împodobită trasă fiind de patru cai. În fața drumului Hermanului trăsura a fost oprită, iar în jurul ei au luat loc 6 tineri călăreți — între cari 3 studenții universitari — îmbrăcați în haine frumoase naționale. Trăsura ce ducea pe Metropolitul a trebuit să stee mai mult de 15 minute, *pînă au defilat toți călăreții din Brașov și împrejurimi* în fața Metropolitului. Rînd pe rînd au trecut toții călăreții, cari *erau la vreo 500* și din peptul căroră eșiau necurmăte strigăte de «*să trăiască*». Pe fața fiecăruia se putea ceti bucuria și veselia, de care era cuprins în acest moment solemn. Țăranii din vecinătate erau și mai veseli, că înduratu-s'a bunul Dumnezeu să trimită puțină ploaie — căci pînă acuma zădărnice au fost rugaciunile și slujbele ce s'au adus. Toți țăranii își ziceau: «Metropolitul a adus ploaie, se vede că e om bun la Dumnezeu».

Cortegiul, numit «*banderiu*», ce sta sub conducerea d-lor *Petri*, *Davidescu* și *Sava* s'a pus acum în mișcare, iar după el trăsurile în ordinea următoare:

Călăreți din Dirste, Săcele, Herman, Sîmpetru, Brașovul-Vechiu, Stupini, fiecare sub conducerea șefilor lor.

Compania junilor din Scheiu

Compania curcanilor.

Compania junilor albi, care a fost cea mai frumoasă și care a făcut cea mai bună impresiune asupra publicului.

După banderiu urmau trăsurile:

2 trăsuri ale poliției.

Trăsura organizatorilor G. Navrea și St. Stinghe.

Trăsura I. P. S. S. Metropolitului însoțit de Sf. Sa protopop I. Petric.

Trăsura vicarului dr. Il. Pușcariu însoțit de d-l G. B. Pop.

Trăsura asesorului Z. Boiu cu d-l dr. G. Baiulescu.

Trăsura asesorului N. Cristea cu d-l G. Nica.

Trăsura dr. R. Roșca cu d-l V. Popescu.

Trăsura dr. E. Cristea cu d-l V. Goldiș.

Au urmat apoi un șir de 150—180 de trăsuri a diferitelor parochii.

Pe întinsul drum dela gară pînă la casa parochială din cetate, drumul era înțesat de lume, în deosebi pe promenada de jos și Strada Vamei. Metropolitul la ovațiunile ce i se făceau pe drum răspundea cu o grațiositate de om tânăr. Pe Strada Vamei s'au aruncat buchete de flori în trăsura Metropolitului.

Călăreții se așezară în două șire înaintea casei parohiale primindu-l de nou pe I. P. S. S. cu strigăte de «*Să trăiască*». Coborîndu-se din trăsura, Metropolitul trecu printr'un frumos cordon de drăgălașe d-șoare cu coșulețe pline de flori în mină, iar în poartă fu întâmpinat de 3 preoți cu odăjdiiile: B. *Baiulescu*, V. *Sfetea* și diaconul L. *Prîșcu*.

Părintele B. Baiulescu a ținut o frumoasă cuvîntare, la care Metropolitul i-a răspuns.

A doua zi, Duminecă dimineată, la ora 9 s'a celebrat serviciul divin în care timp Metropolitul rosti o caldă alocuțiune către poporul adunat, arătînd însemnătatea înființării acestei frumoase biserici în acel oraș. Accentuează, că biserica este *națională românească* și are deci pentru Români o îndoită însemnătate.

După serviciul divin urmă un mare banchet la care au luat parte un număr foarte însemnat de bărbați de frunte de ai Românilor.

S'au ridicat toasturi pentru Împărat, pentru Metropolit, pentru popor, etc.

Uniunea interparlamentară

Grupul norvegian al Uniunii interparlamentare prin d-nii *Ulmana* presidentul Stortingului, *John Lund* presidentul Lagthingului, s. *Horst* presidentul Odelstingului au lansat invitațiunile către toți membrii parlamentelor foști și actuali pentru a participa la reuniunea parlamentară care va avea loc dela 1—4 August s. n., în sala Stortingului norvegian la Christiania (Norvegia).

D-nii Deputați și Senatori cari voesc a participa să pot adresa fie la d-l V. A. Urechia, Strada Brezoianu, No. 28, presidentul grupului român, fie la d-nul *Iohan Lund* presidentul comitetului de recepțiune la *Cristiania*, care sunt gata a da toate deslușirile.

Societatea Academică română din Berlin

După inițiativa a mai multor studenți români din Berlin, s'a constituit o «Societate Academică Română» care are de scop de a reuni într'un cerc intim pre toți Români din Berlin.

Comitetul se compune din d-nii *Alexandru Beldiman*, ministru României la Berlin president de onoare, *Em. Grigorovitz*, president, *Loc. Jitianu* Secretar, *Loc. Tr. Pascal*, Cassier; *Aug. Scriban*, bibliotecar, Comisia de Control se compune din: *Ing. I. Popovici*, *C. Nicoreanu* și *M. I. Damian*.

Numărul total al membrilor este de 48. Sediul Societății este *Doro Theenstrasse, No. 30, Berlin*.

Urăm succes și viață lungă acestei patriotice și utile Societății. Liga.

Sprachenfrage und Ausgleich

Wien, 8 Juni 1899.

Das Pfingstprogramm der deutschen Parteien hat in der Presse nicht jene

Beachtung gefunden, die an und für sich einer solchen Kundgebung wohl zukommen mag. Der Grund für diese immerhin auffallende Erscheinung muss zunächst in der Thatsache gesucht werden, dass der Zeitpunkt der Veröffentlichung der «nationalpolitischen Forderungen» kein glücklich gewählter war. Glücklicherweise gewählt deshalb nicht, weil sowohl die Regierung als auch die gesammte öffentliche Meinung Österreichs um Pfingsten herum bereits lebhaft mit der Frage des österreichisch-ungarischen Ausgleiches beschäftigt waren, die durch die Széll'sche Formel wieder in den Mittelpunkt des Interesses gerückt worden war. Der langwierige und schleppe Verlauf der seither zwischen den beidseitigen Regierungen angeknüpften Verhandlungen über die Bankfrage, die wiederholten Demissionsgerüchte, die im Laufe der Krise aufgetaucht sind, haben vollends das Ihrige gethan, eine breitere publicistische Erörterung der Sprachenfrage auf Grund des Pfingstprogrammes nicht aufkommen zu lassen. Es wird nicht wenige Leute geben, die der Meinung sind, dass es just nicht schade ist, wenn des umfangreiche Elaborat der deutschen Parteien bis her einer eingehender Kritik nicht theilhaftig geworden ist, sondern ziemlich flüchtig abgethan wurde. Eine solche Anschauung zeigt jedenfalls von sehr oberflächlicher Auffassung, denn eine unparteiische und vorurtheilslose Besprechung des Programmes wäre in jeder Beziehung zu begrüssen gewesen.

Die nationalpolitischen Forderungen der deutschen Parteien sind mit mehreren Gebrechen behaftet. Vor Allem ist das Elaborat viel zu umfangreich, insbesondere wenn man bedenkt, dass dieselben dazu bestimmt waren, einem aktuellen Zwecke zu dienen und eine Basis zu schaffen, auf der eine Lösung der Sprachenfrage und damit auch die Beendigung der parlamen-

tarischen Krise angebahnt werden könnte. Dieser Zweck ist entschieden verfehlt worden, denn anstatt sich auf die grundlegenden Hauptsachen zu beschränken, sind die Verfasser des Programmes auf eine ganze Reihe von Detailfragen eingegangen, deren Erledigung erst einer viel späteren Zeit vorbehalten bleiben muss. Das ist ein mehr äusserer Fehler des Programmes, es hat aber auch noch andere aufzuweisen. Vor allem springt uns ein unlösbarer innerer Widerspruch in die Augen. Gleich in den einleitenden Sätzen wird die Einheitlichkeit des Staates betont, das heisst es im Allgemeinen das Festhalten am centralistischen System und ferner wird verlangt, dass die Sprachenfrage im Wege eines Reichsgesetzes entschieden werde. Gleich darauf wird aber aus allgemein politischen, nationalen und wirtschaftlichen Gründen die Forderung nach einer Sonderstellung Galiziens erhoben. Man sieht, dass sich das Programm nicht gerade durch eine übermässige Consequenz auszeichnet. Diese Schwäche des Elaborates der deutschen Vertrauensmänner zeigt sich aber auch noch in anderer Beziehung. Während wie bereits erwähnt wurde, die Reichsgesetzgebung als Competenz für die Regelung der Sprachenfrage aufgestellt wird, weisen die Detailforderungen für die einzelnen Gruppen der Kronlandes so tiefeinschneidende Verschiedenheiten auf, dass denselben nimmermehr im Rahmen eines einheitlichen, für das ganze Reich geltenden Gesetzes Rechnung getragen werden könnte. Unbewusst und gewissermassen wider Willen ist daher das Pfingstprogramm der Deutschen trotz des Eingangs desselben betonten centralistischen Charakters ein Plaidoyer für den Föderalismus, denn gerade die in dem Programme hergehobenen Unterschiede in den nationalen Verhältnissen der einzelnen Ländergruppen bilden einen

unwiederleglichen Beweis für die Richtigkeit der Anschauungen jener, die stets auf dem Standpunkte standen, dass nur die nationale Autonomie, die Revision der Verfassung im national-föderalistischen Sinne die natürliche Basis für den Fortbestand und die Weiterentwicklung Österreichs bilden kann. Dass sich das deutsche Programm gezwungen sah, dies zum mindesten indirekt zu zugestehen, ist ein immerhin erfreuliches Zeichen dafür, dass die Stimme der Vernunft sich endlich, wenn auch nur langsam, Gehör zu verschaffen weiss. Die Ausgleichskrise, die seit Wochen durch ihre wechsellenden Phasen beide Reichshälften in Spannung und Aufregung erhielt, sollte auch jenen die Augen öffnen, die in trauriger Selbstverblendung noch immer nicht die Vortheile erkennen wollen, die eine föderalistische Umgestaltung für die Monarchie zu haben müsse. Würden die Nationen und Parteien erst einmal in Österreich mit dem Centralismus brechen, dann wäre es auch in Ungarn um die Hegemonie der Magyaren geschehen und die Möglichkeit, dass ein Széll der Zukunft sich den Preis für den Frieden den er mit den magyarischen Oppositionsparteien geschlossen hat, von den österreichischen Steuerzahlern erpressen könnte, wäre ein für alle Male vorüber!

Austriacus.

INFORMAȚIUNI

Din cauza îmbulzelii de material în acest număr al revistei noastre, continuările articolelor din numărul 23 vor apărea în cel viitor.

POȘTA REDACȚIUNEI

Vultur. — *Mislea.* Se va publica în numărul viitor.

 S'a pus sub tipar

ANUARUL BUCUREȘCILOR

CAROL GÖBL

PE ANUL 1899-1900

și va apare la 1 Iunie 1899.

Rugăm pe toți industriașii, comercianții, funcționarii, proprietarii, avocații, inginerii și particularii, cari nu sunt trecuți în Anuar sau sunt greșit trecuți, a ne trimite în cel mai scurt timp adresele d-lor corecte, spre a se publica **gratis** în Anuar.

Asemenea se primesc anunțuri cu prețuri moderate.

A se adresa: Institutului de Arte Grafice **CAROL GÖBL**, str. Dómnei 16

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Se află de vânzare:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS

Prețul: 2 fl. sau 2 Lei 50 Bani.

Comandele se pot face la: TIPOGRAFIA, soc. pe acțiuni
IN SIBIU

Cu Preț Redus!

A apărut și se află de vânzare la «Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu

ȘCOALELE DIN BLAJ

STUDIU ISTORIC

DE

NICOLAE BRANZEU

Profesor la liceul I. C. Brătianu în Pitești

Prețul redus de la 1 fl. la 50 cr.

Pentru porto poștal încă 5 cr. mai mult